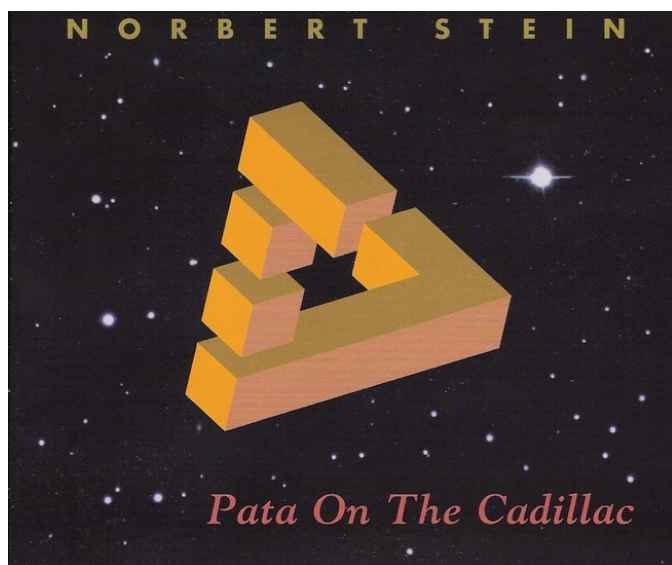

Jouko Kirstilä
01.04.2013 07:43 -

Pata On The Cadillac

Kaksi edellistä Pata Music -yhtiön CD-julkaisua *Direct Speech* ja *Silent Sitting Bulls* ilmestyivät kvartettikokoonpanon esittäminä. Uusimmalla "Pata Orkesteri" -julkaisullaan, *Pata On The Cadillac*, yhtiön johtaja saksofonisti **Norbert Stein** on kaksinkertaistanut yhtyeensä voimavarat. Cadillacin nokalla jymistelee väkivahva kahdeksikko, V-mallin isolohko tai olisiko kyseessä kokonainen "suora kasi". Mene ja tiedä, väliäkö sillä, jos BB -voimaa on kylliksi. Perinteisten vaskipuhallinsoittimien lisäksi kokoonpanoon on lisätty viulu, mikä muuttaa aika tavalla ison orkesterin peruskaaviota, eikä huilukaan kovin yleinen ole isojen orkesterien instrumentaatioissa.

Norbert Steinin tapa tehdä johtamansa uuden ryhmän sävellyksiä on samansuuntainen kuin ennenkin. Pohjana on soitannollisesti vankka ja täyteläinen jazzperusrakenne, johon on muokattu paljon vapaata, hauskaa ja osittain huvittavaa avantgardispohjaista improvisaatiota. Näistä aineksista koostettu äänirakenne hallitsee levyn sisältöä. Musiikki on yllätyksellistä, siinä on omaperäisiä sointukuvioita, mitkä olivat tyypillisiä myös aikaisemmillä levyillä. Oktetin soitto ei kulje tavallisen BB -yhtyeen rakenteiden mukaisesti, vaan siinä on kummallisia yllättäen kokonaan peruskuvioista spontaanisesti irtoavia heittoja, hetkittäin ristiriitaisiltakin vaikuttavia piirteitä, missä looginen eteneminen saattaa katketa äkkiarvaamatta. Tämä vastakkainasettelu tekee sävellyksistä jännittäviä ja tyypillisesti norbertsteinmaisia. Tärkeä osa koko kuvioissa on soittajille annettu varsin iso vapaus kehittää omia kuvioita soittohetkellä. Näin yhtye saa jatkuvasti muuttuvan ja elävän luonteen, mikä tekee konserttisiintymisistä erilaisia ja omalla tavallaan ainutkertaisia.

"Cadillac" -soittajat ovat puoliksi samoja, jotka soittivat kvartetti kokoonpanoissa. Johtajansa lisäksi huilisti **Michael Heupel**, euphoniumia soittava **Nicolao Valiensi** ja rumpali **Christoph Haberer** ovat saaneet rinnalleen trumpetisti **Ryan Carniaux**'n, alttosaksofonisti **Georg Wisselin**, viulisti **Albrecht Maurerin** ja kontrabasisti **Joscha Oetzin**.

Lyhyttä aloituskappaletta, *All is no thing*, voi pitää aika varovaisena ja rauhallisena johdatuksena. Nimikkokappale *On the Cadillac* riuhtoo eteenpäin tiukan tiiviisti ison orkesterin lailla trumpetisti Carniauxin auratessa tietä mehevällä sooloilulla. Monisärmäinen *Cat walk* saa vauhtia Heupelin monipuolisesta huilutaiteilusta, johon Wissel vastaa viulullaan saaden aikaan kahdenkeskeisen

Jouko Kirstilä
01.04.2013 07:43 -

keskusteluyhteyden. Viiltävät vastakkainasettelut, ryöppyilevät yksittäisten instrumenttien vapaat välitulkinnot rakentavat yhdessä ihmismielen uudenlaisen koostumuksen, hyvin abstraktisen äänikuvion, mikä kiertelee ja kaartelee omintakeisen päättömästi. *In a man's mind* on vaikeasti ymmärrettävä seikkailu ennakoimattomaan tuntemattomuuteen, missä uudet tuulet puhaltavat. Omalaatuinen harhailu ja pujottelu, *Drifting*, vie toiminnan keskukseen, *Nondual Action*, mistä hyökätään tuhdisti kokonaisuena joukkueena aukkoa täyttämään, *The Gap*. *Dinka Mood* vie kuulijan toisenlaiseen ympäristöön, hetkittäin valssimainen rytmi kietoutuu nopeasti vapaaseen kamarimusiikkimaiseen hartaan minimalistiseen ilmaisuun, missä jousien (viulu ja basso) yhteistyö hakee uutta kuvaa tulevaisuudelle. Sille kuvalle antaa huilun vaikerointi uutta virikettä ja saa kaikki pikku hiljaa lisäämään kummallista pomppailevaa värinää. Kohta löydetään uusi polku, *See You Mara*, vaihtoehtojen tyyssija, missä jokainen saa tehdä mitä huvittaa. Välillä jopa melkoisen kaaosmainen lataus tuo kuitenkin soittamiseen oman mielenkiintoisen rytmisen koomisuuden. "Punaiset Huulet" vievät mukanaan käsittämättömän kummalliseen juhlintaan, missä kuvioita muutellaan mielin määrin sen mukaan mitä panoksia soittajilta vielä löytyy, torvien viettäessä rehevää juhlaansa.

Kieltämättä Steinin uusin *Pata on the Cadillac* jättää jälkeensä miettimisen aihetta. Osittain kummallinen, vahvasti raja-aitoja kaateleva tyyli, puhkoo ja rikkoo totuttuja kaavoja. Rempseän nopeat irtiotot lisäävät jännittävyyttä ja omalla tavallaan saavat aikaan kiehtovaa monimuotoista äänimaailmaa. Äänikavalkadin vuorovaikutteinen äkkiarvaamattomuus, nopeat rytmin muutokset ja koukeromaiset äänenvaihtelut rikkovat tavallisen nuotinluvun ääripäitä mielenkiintoa herättävän vahvasti ja pöyhkeilevästi. (JKi)

Norbert Stein: tenorisaksofoni, sävellystyö, **Michael Heupel:** huilu, **Nicolao Valiensi:** euphonium, **Ryan Carniaux:** trumpetti, **Georg Wissel:** alttosaksofoni, **Albrecht Maurer:** viulu, **Joscha Oetz:** kontrabasso, **Christoph Haberer:** rummut.

Äänitys: Klaus Genuit, Hansahaus Studios, Bonn, Saksa, kesäkuu 2012. Miksaus: Klaus Genuit ja Norbert Stein. Tuotanto: Norbert Stein, Pata Music. Julkaistu: helmikuu 2013.

1. **All is no thing** 2:22
2. **On the cadillac** 5:14
3. **Cat Walk** 6:11
4. **In a man's mind** 10:10
5. **Drifting** 6:39
6. **Nondual Action** 5:55
7. **The Gap** 7:47
8. **Dinka Mood** 9:17
9. **See you, Mara** 6:06
10. **Roter Mund, verrücktes Fest (Red lips, weird party)** 7:24

Kaikki kappaleet ovat Norbert Steinin sävellyksiä

Kokonaissoittoaika 67:09

Jouko Kirstilä
01.04.2013 07:43 -

ch2I9ouvZbY